

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Filipa Dienstbiera a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **J. K.**, zastoupen Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem tř. Tomáše Bati 21, Zlín, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 4. 2014, č. j. KUZL-21795/2014, sp. zn. KUSP-21795/2014/DOP/Ků, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 2. 10. 2015, č. j. 22 A 64/2014 – 90,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost proti výrokům I. a II. rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 2. 10. 2015, č. j. 22 A 64/2014 – 90, **se z a m í t á .**
- II.** Výrok III. rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 2. 10. 2015, č. j. 22 A 64/2014 – 90, **se z r u š u j e** a věc **se** v tomto rozsahu **v r a c í** krajskému soudu k dalšímu řízení.
- III.** Žádnému z účastníků **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím Městského úřadu Valašské Klobouky ze dne 26. 2. 2014, č. j. MUVK/3970/2014, sp. zn. OD/DP 36/2013 (dále jen „prvostupňový správní orgán“), byl žalobce shledán vinným ze spáchání přestupku podle § 7 odst. 1 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Dne 31. 5. 2013 v době 16:35 hod. v obci Valašské Klobouky na silnici č. I/57 třídy, na ulici Československé armády v místě naproti parkovišti u katastrálního úřadu ve směru jízdy od ulice Cyrilometodějská na ulici Dobrovského řídil nákladní motorové vozidlo tovární značky Iveco Daily, bílé barvy, RZ: X. Při řízení vozidla držel v pravé ruce u pravé části hlavy hovorové zařízení tmavé barvy, čímž spáchal přestupek podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 1 citovaného

zákona. Podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, a § 125c odst. 4 písm. f) zákona o silničním provozu mu byla uložena pokuta v částce 2.500 Kč.

[2] Proti citovanému rozhodnutí podal žalobce blanketní odvolání, které přes výzvu správního orgánu nebylo doplněno. Rozhodnutím žalovaného ze dne 23. 4. 2014, č. j. KUZL-21795/2014, sp. zn. KUSP-21795/2014/DOP/Ků, bylo odvolání žalobce zamítnuto a napadené rozhodnutí bylo potvrzeno.

II. Řízení před krajským soudem

[3] Ačkoliv žalobce namítl, že za jízdy mobil ani jiné hovorové zařízení v ruce nedržel a že se jednalo o kapesník poskládaný formou „prezidentského kapesníčku“, jímž si čistil ucho, přičemž *„kultivovaní lidé si kapesníkem čistí nos stejně tak jako uši“*, soud jeho argumentaci nepřisvědčil. Krajský soud naopak potvrdil verzi skutkového stavu vyplývající z konzistentních výpovědí svědků – policistů, kteří zjištěné skutečnosti vnímali lidským zrakem bez výskytu vlivu snižujícího viditelnost.

[4] V otázce hodnocení důkazů stojí na jedné straně svědecké výpovědi policistů podepřené podepsaným oznámením o přestupku, na straně druhé tvrzení žalobce uvedené v oznámení o přestupku a v žalobě. Krajský soud však přestupek na základě výpovědí svědků – policistů posoudil za dostatečně prokázaný.

[5] V otázce věrohodnosti svědeckých výpovědí zasahujících policistů soud odkázal na rozsudek NSS ze dne 27. 9. 2007, č. j. 4 As 19/2007 - 114, plně dopadající na daný případ, neboť ani zde není pochybnosti o věrohodnosti výpovědi policisty. Na rozdíl od žalobce neměl policista na věci a jejím výsledku jakýkoliv zájem a zároveň nebyla shledána žádná okolnost, která by vedla k domněnce o zaujatosti svědků – policistů. Žalobce navíc v celém průběhu správního ani soudního řízení námitku zaujatosti vůči policistům nevznnesl. Soud měl tímto za prokázané, že výpovědi svědků jsou zcela přesvědčivé a nebyl zjištěn žádný relevantní důvod, pro který by bylo možné pochybovat o tom, jaký předmět svědci v ruce žalobce viděli.

[6] Na projednávanou věc nedopadají ani právní závěry NSS vyslovené v rozsudku ze dne 2. 5. 2015, č. j. 8 As 100/2011 – 70. Zatímco tehdy jinou variantu skutkového děje považoval za nepravdivou pouze na základě toho, že ji tvrdil stěžovatel právě v rozporu s výpověďmi policistů, v nyní souzené věci se oba správní orgány zabývaly uvěřitelností obou variant, variantě předkládané žalobcem neuvěřily zejména pro její absurdnost, což dostatečně vysvětlily.

[7] Krajský soud nepřisvědčil námitce žalobce, že mělo být ústní jednání odročeno. Žalobce byl předvolán dne 30. 7. 2013, tedy v dostatečném časovém předstihu, k ústnímu jednání se nedostavil a nesdělil přitom důvod své neúčasti. Zmocněnec Ing. M. J., kterého si žalobce zvolil dne 23. 7. 2013, zaslal prostřednictvím elektronického podání (e-mailu) správnímu orgánu v den nařízení ústního jednání omluvu z ústního jednání s tím, že jeho účast na jednání je nadbytečná, jestliže v předvolání k jednání je uvedeno, že účast žalobce je na ústním jednání nezbytně nutná.

[8] Žalobce byl v oznámení o zahájení přestupkového řízení a předvolání k ústnímu jednání skutečně upozorněn, že jeho účast na ústním jednání je nezbytná pro přesné a úplné zjištění skutkového stavu, byl však zároveň podle § 59 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, řádně poučen o právních následcích nedostavení se včas na určené místo. V případě žalobce se nejednalo o *náležitou omluvu* ve smyslu § 74 zákona o přestupcích, ani omluvu *bezodkladnou*,

obdržel-li prvostupňový správní orgán omluvu zmocněnce žalobce až v den ústního jednání v 6:18 hod. (jednání dne 30. 7. 2013 v 9:00 hod., přičemž předvolání k ústnímu jednání bylo žalobci doručeno ve více než třítydenním časovém předstihu). Důvody neúčasti samotného žalobce uvedeny vůbec nebyly. Tyto závěry plně odpovídají též judikatuře NSS k výkladu pojmů *náležitá omluva* a *důležitý důvod* (rozsudek ze dne 30. 5. 2008, č. j. 2 As 16/2008 - 41).

[9] V otázce provedení výsledku v nepřítomnosti žalobce soud odkázal na rozsudek NSS ze dne 20. 10. 2011, č. j. 2 As 111/2011 – 56, podle kterého „*v případě ústního jednání totiž skutečně není nezbytné, aby se ho obviněný fyzicky účastnil a zákonná úprava proto ani nepožaduje doručování předvolání přímo jemu za situace, kdy je řádně zastoupen*“. Po provedení důkazů výsledkem zasahujících policistů bylo zřejmé, že dalších důkazů není třeba. Prvostupňový správní orgán neúčast žalobce posoudil podle podmínek pro postup podle § 74 odst. 1 zákona o přestupcích, zmocněnec žalobce navíc provedení důkazů výsledkem žalobce nikdy nenavrhoval. Lze tedy vyvodit závěr, že skutkový stav byl dostatečně zjištěn na základě provedených důkazů. Zmocněnci bylo navíc umožněno ve správním řízení, aby se před vydáním rozhodnutí s podklady pro rozhodnutí seznámil a vyjádřil se k nim, této možnosti také využil.

[10] K další namítané vadě řízení, tj. provedenímu výsledku předvolaných svědků – policistů oprávněnou úřední osobou L. B. i přesto, že vůči jmenované byla zmíněným podáním zmocněnce vnesena námitka podjatosti, soud uvedl, že se jednalo o nezbytně nutný úkon vzhledem k nařízenému jednání a přítomných předvolaných policistů. Výpovědi zasahujících policistů byly navíc konzistentní a v souladu se spisovým materiálem.

[11] Postupu správních orgánů neodporoval § 2 a § 3 správního řádu. Nedošlo k žádnému pochybení, jež by vedlo k závěru, že nelze jednoznačně určit, zda byl skutkový stav spolehlivě zjištěn.

[12] Krajský soud označil za prokázané, že žalobce skutečně během řízení vozidla držel v ruce mobilní telefon, proto ve výroku I. žalobu podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) zamítl. Výrokem II. soud rozhodl o nákladech řízení podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žalobce nemá právo na náhradu nákladů, neboť nebyl ve věci úspěšný. Výrokem III. žalovanému, který měl ve věci plný úspěch, přiznal na nákladech cestovné k soudnímu jednání a dále parkovné, v celkové výši 1.198 Kč.

III. Obsah kasační stížnosti a vyjádření k ní

[13] Proti rozsudku krajského soudu brojí žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížností. Opírá ji o důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., a navrhuje zrušení rozsudku krajského soudu.

[14] Předně stěžovatel uvádí, že skutkový stav nebyl dostatečně prokázán, neboť nebylo postaveno na jisto, že držel za jízdy telefon.

[15] Proti provedeným důkazům (svědecká výpověď dvou zasahujících policistů a situační nákres) stála výpověď obviněného. Z důkazu svědeckou výpovědí vyplynulo, že měli podle hodnocení správního orgánu z „bezprostřední vzdálenosti“ 6 až 7 metrů vidět stěžovatele, jak telefonuje. Z levé strany údajně viděli, jak drží telefon u pravého ucha pravou rukou, neboť spodní část telefonu přesahovala stěžovatelovu hlavu. Z provedení důkazu situačním nákresem (plánem místa skutkového děje) ovšem vyplynulo, že byli policisté ve skutečnosti vzdálení 11 až 13 metrů. Stěžovatel navíc namítá, že držel kapesník složený do formy tzv. „prezidentského kapesníčku“ a čistil si jím uši.

[16] Zjištění policistů nejsou věrohodná. Podle situačního nákresu nestáli 6 až 7 metrů, ale 11 až 13 metrů, což je vzdálenost dvojnásobná. Na základě výpovědi policistů je patrné, že do vozidla stěžovatele nemohli vidět přes čelní sklo, výhledu bránila postupně budova, poté A sloupek vozidla, zpětné zrcátko a konečně B sloupek vozidla stěžovatele. Pokud by policisté do vozidla viděli, bylo by to pouze na nepatrný časový úsek (zlomek sekundy). Navíc na vzdálenost 11 až 13 metrů nelze rozeznat, zda se jednalo skutečně o telefon, jak tvrdí policisté, nebo o kapesník.

[17] Podle krajského soudu nebyl zjištěn žádný důvod, pro který by svědci – policisté měli motivaci vypovídat nepravdivě. Z tohoto důvodu se odmítl zabývat žalobními námitkami stěžovatele, které zpochybňovaly pravdivost výpovědi svědků – policistů. Takový způsob vyvrácení žalobního tvrzení ovšem podle stěžovatele nedostatečný, neboť bylo konkrétně popsáno, proč policisté nemohli vidět to, co tvrdí, a případně proč nemohli s určitostí rozeznat, zda jde skutečně o telefon. Stěžovatel nemá povinnost provádět detektivní činnost k oslabení důkazní hodnoty svědeckých výpovědí nebo dokonce spekulovat nad motivací policistů k výpovědi v rozporu s realitou. Posoudit věrohodnost tvrzení policisty jako svědka lze, přičemž na hodnocení věrohodnosti a pravdivosti nelze rezignovat.

[18] I podle stěžovatele nebyl zjištěn důvod výpovědi policistů v rozporu s realitou. Věrohodná svědectví mohou být taktéž nepravdivá, jak plyne z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 9. 2015, č. j. 4 As 164/2015 – 39. Stěžovatel netvrdí, že policisté vypovídali úmyslně nepravdivě, ani že vypovídali v rozporu s realitou nebo ovlivnění některým ze psychologických jevů jako např. „*confirmation bias*“. Tyto skutečnosti nejsou rozhodné pro posouzení dané věci. I v případě, kdy nebyly zjištěny důvody, pro které by bylo možné pochybovat o věrohodnosti svědka, má stěžovatel právo prokázat, že tvrzení či zjištění policistů není dostatečně věrohodné k tomu, aby postačovalo jako jediný důkaz k vyslovení viny v řízení o trestním obvinění.

[19] Krajský soud bez důkazů vyhodnotil tvrzení stěžovatele jako nevěrohodné a účelové, přičemž jeho vysvětlení zapadalo do kontextu reálií běžného života (nos i uši si čistí kapesníkem většina populace), věrohodnost jeho tvrzení nebyla ničím zpochybněna. To ovšem odporuje zásadě prokázání viny nade vší pochybnost. Jako základ rozhodnutí nemůže postačovat, jeví-li se jedna verze skutkového průběhu jako pravděpodobnější než jiná. V této souvislosti stěžovatel odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2011, č. j. 7 As 83/2010 – 66, a ze dne 24. 5. 2006, č. j. 2 As 46/2005 – 55. Závěry soudu o tom, že stěžovatel mohl tvrdit používání kapesníku namísto telefonu již ve správním řízení, jsou v přímém rozporu se spisem, neboť toto stěžovatel uvedl již při jednání s policisty.

[20] Krajský soud se nesprávně vypořádal s žalobním bodem nezákonnosti rozhodnutí správního orgánu z důvodu podstatného porušení ustanovení o správním řízení, kdy oprávněná úřední osoba L. B. prováděla v řízení úkony, ač proti ní byla vznesena námitka podjatosti. Náзор krajského soudu, že úřední osoba v dané době prováděla toliko ústní jednání „a výslech svědků“, přičemž „výslech svědků“ je „nezbytně nutným úkonem“, je v rozporu s § 14 odst. 3 správního řádu. Svědecká výpověď sice je úkonem nezbytně nutným, ne však úkonem, který nesnese odkladu. Ze zákona tak L. B. nebyla oprávněna konat ústní jednání a provádět při něm důkaz svědeckou výpovědí, a proto je takový důkaz získaný v rozporu se zákonem.

[21] Pochybnost o podjatosti úřední osoby (která nebyla před jednáním vyvrácena, tedy po dobu jednání přetrvávala) je, v rozporu s názorem krajského soudu, důležitým důvodem pro odročení jednání. Správní orgán proto měl stěžovateli vyhovět a ústní jednání odročit. Důvod omluvy stěžovatele měl být akceptován též s přihlédnutím ke skutečnosti, že správní orgán vydal

rozhodnutí po sedmi měsících po ústním jednání, tedy v řízení byl dostatek času, aby správní orgán nařídil ústní jednání nové, aniž by takovým postupem jakkoli narušil průběh řízení, nebo oddálil vydání rozhodnutí. Je-li rozhodnutí vydáno až 7 měsíců po jednání, aniž by správní orgán prováděl jakýkoli další úkon, postačí k odročení jednání důvod zásadně méně závažný, než za standardní situace, kde správní orgán koná ve lhůtách dle správního řádu. Pokud krajský soud dospěl k názoru, že neodročení ústního jednání nebylo vadou řízení, pak nesprávně posoudil právní otázku.

[22] Stěžovatel dále označuje za nezákonný i výrok III. napadeného rozsudku, kterým soud přiznal žalovanému náhradu nákladů řízení. Krajský úřad nárok na náhradu takového nákladu nárok nemá. Cestovní náklady vynaložené na cestování k soudu totiž nijak nevybočují z běžného rámce provozních výdajů žalovaného. Žalovaný neprokázal, že by jeho účast na jednání byla natolik potřebná, aby se jej musel účastnit, k jednání se dostavil ve svém vlastním zájmu. Výše nákladů je nadto zjevně nepřiměřená.

[23] Stěžovatel ze všech uvedených důvodů navrhuje zrušení rozsudku krajského soudu pro nesprávné posouzení právní otázky a nad to i nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů rozhodnutí, neboť některé závěry co do hodnocení důkazů nemají oporu ve spise, resp. rozhodnutí soudu je s nimi v rozporu. Krajský soud nerefletoval zcela konkrétní žalobní body zpochybňující svědecké výpověď policistů, případně se s nimi vypořádal pouze v obecné a povrchní rovině. Nevěrohodnost svědectví stěžovatele, že si „pouze kapesníkem čistil uši“ nezdůvodnil. O skutkovém stavu učinil závěry v rozporu se spisem, pokud uvádí, že stěžovatel, ač mohl, v průběhu celého správního řízení na tuto skutečnost neupozornil.

IV. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[24] Kasační stížnost je přípustná. Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[25] Kasační stížnost je důvodná jen z části.

[26] Přednostně Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení přezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu, kterým by se musel zabývat dle § 109 odst. 4 s. ř. s. z úřední povinnosti i bez námitek stěžovatele. Vlastní přezkum rozhodnutí je totiž možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí je srozumitelné a vychází z relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

[27] Podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené „[...] nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.“ K otázce nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodů se v obecné rovině Nejvyšší správní soud mnohokrát vyjádřil (viz např. rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005 - 245, ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 - 64). Rozhodnutí soudu je třeba považovat za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů zejména tehdy, pokud zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů nebo při utváření právního závěru, z jakého důvodu soud považoval žalobní námítky za liché či mylné nebo proč nepovažoval právní argumentaci v žalobě za důvodnou.

[28] Rozhodnutí krajského soudu není nepřezkoumatelným. Skutečnost, že krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku v rozporu s oznámením o přestupku ze dne 31. 5. 2013, č. j. KRPZ – 57964/PŘ-2013-150517, uvedl, že stěžovatel tvrzení o kapesníku na čištění uší zmínil až v žalobě, nečiní napadený rozsudek nezákonným. Ačkoliv se stěžovatel o kapesníku skutečně nezmiňuje v žádném z řady svých podání před správními orgány, toto tvrzení je uvedeno již v citovaném oznámení o přestupku, jež je skutečně součástí správního spisu. Toto dílčí pochybení však nezakládá nezákonnost rozhodnutí. Soud totiž stěžovatelovo tvrzení označil za nevěrohodné *mimo jiné* z výše zmíněného mylného důvodu, tedy nikoliv pouze na základě tohoto dílčího chybného úsudku. Z odůvodnění napadeného rozsudku je zřejmé, že krajský soud tvrzení stěžovatele nepřisvědčil z celé řady jiných skutečností, a pravdivost či pravděpodobnost daného tvrzení přitom plně posoudil v předcházejících částech odůvodnění. Jak je z formulace samotné námitky patrné, stěžovatel spíše než nepřezkoumatelnost namítá nesouhlas se závěry vyslovenými v odůvodnění napadeného rozsudku. Stěžovatel především rozporuje správnost posouzení právní otázky krajským soudem a hodnocení jednotlivých důkazů. Správnost těchto závěrů je předmětem dalšího přezkumu, námitka nepřezkoumatelnosti je však nedůvodná.

[29] Stěžejní kasační námitkou je tvrzení stěžovatele, že ke spáchání přestupku vůbec nedošlo, případně k němu nemohlo dojít tak, jak s odkazem na výpovědi svědků – policistů ve svém odůvodnění uvedl žalovaný a následně krajský soud.

[30] Podle § 7 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu „Řidič nesmí při jízdě vozidlem držet v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo zážnamové zařízení“. Ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bodu 1 téhož zákona poté stanoví: „Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích při řízení vozidla v rozporu s § 7 odst. 1 písm. c) drží v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo zážnamové zařízení.“

[31] V souvislosti s kasační stížností vyvstávají čtyři okruhy otázek. Prvním je stěžovatelem tvrzená nevěrohodnost a nepravdivost výpovědi svědků – policistů – a s tím spojená povinnost soudu hodnotit věrohodnost a pravdivost jejich tvrzení; druhým je tvrzené porušení zásady prokázání viny nade vší pochybnost; třetím okruhem jsou tvrzené vady řízení před správním orgánem spočívající v provádění úkonů event. vyloučenou osobou v souvislosti s výsledkem svědků – policistů a neodročení ústního jednání. Posledním, relativně samostatným okruhem, je přípustnost kasační námitky směřující jen do výroku o nákladech řízení.

Věrohodnost a pravdivost výpovědi svědků – policistů

[32] Kasační soud nepřisvědčil námitce stěžovatele, že z doloženého situačního nákresu vyplývají jiná zjištění o skutkových okolnostech, než na jakých postavil právní hodnocení krajský soud a správní orgány. Doložený nákres totiž nijak nezpochybňuje skutečnost, že policisté mohli stěžovatele zřetelně vidět. Není neobvyklé, že policistovi při monitorování situace na krátký okamžik ve výhledu brání nejružnější „překážky“. Jestliže stěžovatel uvádí, že svědkům – policistům ve výhledu bránila postupně budova, poté A sloupek vozidla, zpětné zrcátko a konečně B sloupek vozidla a následně stěžovatele zahlédli jen na krátký časový úsek, lze konstatovat, že se jedná běžnou situaci v případě vozidel pohybujících se v silničním provozu. Samotná skutečnost, že policisté neviděli stěžovatele přes čelní sklo, ještě sama o sobě nečiní konstantní výpovědi policistů nevěrohodnými. Takéž namítaná odchylka v měření vzdálenosti je zanedbatelná. Body značící polohu vozidla stěžovatele a policejního vozidla, které zaznamenali policisté při jednání prvostupňového správního orgánu do tištěné mapky, jež je součástí správního spisu, stěžovatel následně přenesl do Google maps a snímky přiložil k žalobě. Je však zřejmé, že lze takto velice snadno zkreslit skutečnou vzdálenost, a to například tím, že se zaměří

od zadních bočních dveří na straně spolujezdce, namísto skutečného místa sezení stěžovatele apod.

[33] Ačkoliv stěžovatel odmítá, že by bylo nutné vznést námitku podjatosti policistů k samotnému hodnocení věrohodnosti a pravdivosti výpovědi svědků – policistů, je zřejmé krajský soud takové posouzení neopomenul. Takzvaný „*confirmation bias*“, na který stěžovatel poukázal, je psychologický efekt spočívající v cíleném vyhledávání informací potvrzujících předem stanovenou hypotézu. Převáděno na nyní projednávaný případ, by žalovaný cíleně vyhledával převážně důkazy v neprospěch stěžovatele, aby potvrdil svůj vlastní závěr o spáchání přestupku. Na základě (byť volného) hodnocení důkazů, které by byly vybrány takto cíleně, by následně nemohl zjistit skutečný skutkový stav a především by tak činil v rozporu se zásadou materiální pravdy ve smyslu § 3 správního řádu. Taková vada správního řízení však zjištěna nebyla a soud proto nepochybil, když nezrušil rozhodnutí žalovaného. Ani této námitce proto nelze přisvědčit.

[34] Uvedené není v rozporu ani s namítanou judikaturou Nejvyššího správního soudu. Z rozsudku ze dne 10. 9. 2015, č. j. 4 As 164/2015 – 39, vyplývá, že i věrohodná svědectví mohou za jistých okolností být nepravdivá, neboť zatímco věrohodnost představuje vlastnost důkazního prostředku, pravdivost souvisí s hodnocením informace z něj získané. Nelze se však ztotožnit s názorem stěžovatele, že krajský soud rezignoval na hodnocení věrohodnosti a pravdivosti tvrzení policistů. V daném případě se k hodnocení důkazů výpovědí svědků rozsáhle vyjádřil i v souvislosti s ostatním spisovým materiálem. Krajský soud pečlivě vypořádal všechny stěžovatelovy námitky, které měly zpochybňovat verzi skutkového stavu žalovaného, a došel k závěru, že nebyl zjištěn žádný relevantní důvod, pro který by bylo možné pochybovat o tom, jaký předmět držel stěžovatel v ruce.

Prokázání viny nade vší pochybnost

[35] Závěry rozhodnutí prvostupňového správního orgánu i rozhodnutí žalovaného byly přesvědčivě zdůvodněny a veškeré stěžovatelovy námitky, které v řízení před správními orgány směřovaly ke zpochybnění skutkového stavu, tj. zda svědci – policisté skutečně zahlédli nebo mohli zahlédnout stěžovatele, byly vypořádány. Navržené důkazy včetně situačního nákresu byly provedeny. Následně ani před krajským soudem nevystaly žádné pochybnosti o tom, že by přestupek nebyl stěžovatelem spáchán. Nelze proto přisvědčit tomu, že by v řízení před krajským soudem došlo k porušení zásady prokázání viny nade vší pochybnost.

[36] Na tomto závěru nic nemění ani stěžovatelem namítaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. V rozsudku ze dne 24. 5. 2006, č. j. 2 As 46/2005 – 55, se soud vyslovil k nemožnosti postihnouti obviněného za přestupek, pokud o otázce, kdo se deliktního jednání dopustil (v tehdy projednávaném případě stěžovatel, nebo jeho sourozenec), vznikla rozumná pochybnost. Soud však dále uvedl: „*Ve vztahu ke stěžovateli (...) vyplývá, že jej bude možno případně postihnout za přestupek jen tehdy, bude-li mu prokázáno, že deliktního jednání se dopustil právě on, a budou-li vyvráceny všechny jeho skutkové námitky, tj. bude-li postaveno najišto, že alternativní verze reality, které stěžovatel prohlašuje za pravdivé (zejm. že byl v době spáchání přestupu na cestě do Německa a že inkriminovaného jednání se dopustil jeho bratr), se určitě nestaly či že je extrémně nepravděpodobné, že se staly.*“ Jinými slovy, soud tím nevyloučil možnost vyvrátit tvrzení stěžovatele tím, že budou náležitě zhodnocena jeho alternativní tvrzení skutkového stavu, což v nyní projednávaném případě soud nepochybně učinil.

[37] Stěžovatel dále poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2011, č. j. 7 As 83/2010 – 66. V tehdy projednávaném případě krajský soud pochybil, když se nevypořádal s celou řadou žalobních bodů a pouze se ztotožnil se zjištěními žalovaného,

příčemž skutkový stav nebyl postaven najisto. V nyní projednávaném případě se však s ohledem na výše uvedené jedná o situaci zcela odlišnou. Jestliže se stěžovatel k ústnímu jednání nedostavil ani před správními orgány, ani před soudem, a své stanovisko k věci založené na čištění ucha kapesníkem složeným ve formě tzv. prezidentského stylu uvedl pouze v oznámení o přestupku a následné žalobě, nelze krajskému soudu vytýkat, že v kontextu veškerého spisového materiálu a ostatních vypořádaných námitek tuto výpověď považoval za nevěrohodnou.

[38] Nejvyšší správní soud uzavírá, že existují situace, kdy krajskému soudu nezbyvá než stěžejní žalobní námitku označit za zcela absurdní. Veškeré alternativy ve smyslu výše citovaného rozsudku totiž stojí na stěžovatelově tvrzení, že namísto telefonování si kapesníkem čistil uši. V této souvislosti soud cituje z žaloby: *„Tedy člověka může svědět nos, ale nesmí ho svědět ucho? Již v učebnicích přírodopisu 7. třídy základní školy se učí o tělních tekutinách, kdy mj. ušní maz je též tělní tekutinou, což je notorietou, jež se nemusí nijak prokazovat. Běžní lidé si stejně jako si čistí kapesníkem nos, tak si čistí kapesníkem i uši, pokud je svědí, či jsou tam zbytky zaschlého ušního mazu, či jak je při jízdě vozidlem začasné, má tzv. zalehlé uši.“* Citovanému vyjádření předchází názorná ilustrace formy složení kapesníku, jež se nazývá prezidentský kapesníček. Ten měl budit dojem obdélníku, zaměnitelného s telefonním zařízením. Nelze proto vytýkat krajskému soudu, že se k této skutkové otázce vyjádřil jasně, jednoznačně a z pohledu stěžovatele stručně, když nevypořádal každou jednu okolnost svědčící jinak absurdnímu a věrohodnými výpověďmi vyvrácenému tvrzení.

Vady řízení před správním orgánem

[39] Stěžovatel spatřuje pochybení správního orgánu v tom, že nařízené ústní jednání nebylo pro jeho nepřítomnost odročeno a jednání a výslechy prováděla osoba, o jejímž vyloučení pro podjatost v té době nebylo rozhodnuto. V daném případě je rozhodné to, že námitku podjatosti úřední osoby vznesl zmocněnec stěžovatele prostřednictvím e-mailu jen pár hodin před nařízeným jednáním jakožto součást své omluvy z nařízeného jednání. Kasační soud se ztotožňuje s hodnocením omluvy jako nevčasné a nedůvodné. Bylo tedy namístě postupovat podle § 74 odst. 1 přestupkového zákona. Pokud jde o namítané porušení § 14 odst. 3 správního řádu, výslech předvolaných svědků sice nelze bez dalšího označit jako úkon, který nesnese odkladu ve smyslu § 14 odst. 3 správního řádu, na druhou stranu nejde, vzhledem k pozdějšímu rozhodnutí o nevyloučení oprávněné úřední osoby, s jehož hodnocením se kasační soud rovněž ztotožňuje, o procesní vadu, která by měla za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí.

[40] Námitka podjatosti byla založena pouze na větě vytržené z kontextu jinak koherentního textu poučení stěžovatele v předvolání k ústnímu jednání. Je zřejmé, že toto jednání ze strany zmocněnce stěžovatele mělo vést k obstrukcím s cílem oddálit co nejvíce konečné rozhodnutí ve věci. Samotná formulace textu předvolání, *„podle § 7 odst. 1 (...) čímž jste spáchal přestupek“*, totiž zcela jednoznačně směřovala k popisu skutkového stavu, nikoliv k předčasnému závěru o vině z přestupku, jak stěžovatel namítal.

[41] Nutno přihlídnout i k tomu, že stěžovatel výslech policistů nenavrhoval, jeho provedení svědčí tomu, že prvostupňový orgán postupoval v souladu se zásadou materiální pravdy podle § 3 správního řádu. Dané výpovědi nepřinesly žádné nové skutečnosti, byly v souladu s dosavadním stavem skutkových zjištění ve spisu a v souladu s písemným návrhem zmocněnce stěžovatele došlo během jednání ke zhotovení situačního nákresu. Takto opatřené důkazy ze všech výše uvedených důvodů ani nemohly být pověstným *ovocem z otráveného stromu*.

Náklady řízení před krajským soudem

[42] Stěžovatel napadl výrok III. rozsudku krajského soudu, kterým mu byla uložena povinnost zaplatit žalovanému náklady řízení.

[43] Soud se nejprve zabýval otázkou, zda je tato kasační námitka přípustná. Kasační stížnost, která směřuje jen proti výroku o nákladech řízení nebo proti důvodům rozhodnutí soudu, je totiž nepřipustná podle § 104 odst. 2 s. ř. s. V usnesení ze dne 1. 6. 2010, č. j. 7 Afs 1/2007 – 64, dospěl rozšířený senát k závěru, že kasační námitka směřující proti výroku o nákladech řízení je přípustná, pokud kasační stížnost obsahuje i další námitky podle § 103 s. ř. s., které směřují proti dalším výrokům soudního rozhodnutí a zároveň nejsou nepřipustné podle § 104 s. ř. s. Není přitom rozhodné, zda kasační soud shledá tyto námitky důvodnými. Ze shora uvedeného je patrné, že stěžovatel brojil přípustnými kasačními námitkami i proti výroku I. a II. napadeného rozsudku, kterým krajský soud rozhodl o věci samé. Lze proto uzavřít, že kasační námitka směřující proti výroku III. o náhradě nákladů řízení před krajským soudem je přípustná. Soud zároveň shledal, že tato námitka je důvodná.

[44] Krajský soud přiznal žalovanému náhradu nákladů řízení za cestu osobním automobilem na trase Zlín-Brno a dále parkovné; v celkové výši 1.198 Kč. Podle Nejvyššího správního soudu krajský soud uvedeným postupem pochybil. Náhrada nákladů řízení neměla být žalovanému přiznána, protože mu nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti. Jízdné vynaložené za účelem účasti na nařízeném soudním jednání jakož i parkovné je třeba nepochybně považovat za náklady, které spadají do běžné úřední činnosti žalovaného, který v rámci obvodu své správy běžně vystupuje jako účastník v soudních řízeních. Tento závěr odpovídá ustálené judikatuře Nejvyššího správního soudu (k tomu viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 – 47, publ. ve Sb. NSS pod č. 3228/2015).

[45] Přiznání náhrady skutečně vynaložených nákladů žalovanému správnímu orgánu není zcela vyloučeno, pokud by jejich výše významně převyšovala náklady běžné úřední činnosti žalovaného. Byl by to však především žalovaný, který by musel tvrdit, že tomu tak je, toto tvrzení odůvodnit a prokázat tak nárok na náhradu nákladů řízení. Tak tomu ovšem v projednávané věci nebylo.

V. Závěr a náklady řízení

[46] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost proti výrokům I. a II. napadeného rozsudku shledal jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.

[47] Ve vztahu k výroku III. rozsudku krajského soudu byla kasační stížnost naopak důvodná, a soud proto tento výrok zrušil podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. a vrátil věc v tomto rozsahu krajskému soudu k dalšímu řízení. V něm krajský soud rozhodne vázán výše vysloveným právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 3 s. ř. s.). Krajský soud v dalším řízení rozhodne znovu pouze o náhradě nákladů řízení o žalobě.

[48] Za situace, kdy Nejvyšší správní soud zamítne kasační stížnost proti výroku rozhodnutí krajského soudu o věci samé a současně zruší výrok o nákladech řízení o žalobě, o nákladech řízení o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud, protože řízení ve věci samé je jeho rozhodnutím ukončeno a věc se v tomto rozsahu nevrací krajskému soudu k dalšímu řízení (viz usnesení rozšířeného senátu č. j. 7 Afs 1/2007 – 64, bod 37; obdobně srov. rozsudky ze dne 29. 6. 2010, č. j. 4 As 8/2010 – 91, ze dne 13. 4. 2011, č. j. 4 Aps 3/2011 – 58, nebo ze dne 28. 2. 2012, č. j. 9 Afs 23/2012 – 73).

[49] V řízení o kasační stížnosti byl stěžovatel úspěšný pouze ve vztahu k výroku III. napadeného rozsudku, naproti tomu ohledně výroku I. a II. byl úspěšný žalovaný. Lze uzavřít, že oba účastníci byli úspěšní ve srovnatelné míře, proto Nejvyšší správní soud výrokem III. nepřiznal žádnému z nich právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 věty druhé ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. října 2016

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu